

1 En avløserordning med bonden i fokus

2 Norske bønder gjør et svært viktig arbeid med å økt selvforsyning av mat til våre innbyggere.
3 Det er i underkant av 40 000 jordbruksbedrifter i Norge, i overkant av 30 000 husdyrbruk.
4 Det å ha ansvaret for dyrehold er et svært viktig ansvar. Gjennomsnittsalderen for norske
5 bønder er i dag på 51 år. For senterungdommen er det viktig at vi legger til rette for at
6 generasjonsskifter på gårdene kan skje tidligere enn i dag. For å kunne gjennomføre det
7 trengs det ulike tiltak. Det å være bonde i Norge har forandret seg mye de siste årene, økt
8 innovasjon og teknologi i landbruket har ført til færre, men større bruk mange steder.
9 Arbeidsdagen til bønder har forandret seg, det er ikke mindre jobb, men det er andre
10 oppgaver og gjerne i større skala enn tidligere. De største næringene med husdyr er sau med
11 ca 14 000 bruk og Ku med ca 12 000 bruk. Er du bonde med ansvar for dyr er det selvfølgelig
12 den daglige drifta med foring, renhold, vedlikehold av utstyr, melking av kyr eller sankning av
13 egg. Dette er oppgaver som utføres hver dag av bøndene, Men som bonde jobber du i
14 perioder mye mer enn andre. Slike perioder kan være, saueklipping, Klau skjæring,
15 kalving eller sankning av dyr på beite. De aller fleste bønder produserer også for til egen
16 besetning, her har du våronn og innhøstings perioder. I disse travle periodene er det veldig
17 mye jobb for en person. Flere bønder er i dag heldige å ha den eldre eller yngre generasjon
18 til å hjelpe seg i disse travle periodene. Vi ønsker at generasjonsskifter skal skje tidligere og
19 da er det store sjanser for at den eldre generasjon fortsatt er i yrkesaktiv alder og derfor tar
20 seg arbeid utenfor gården, da er det mye igjen på bonden selv. Senterungdommen mener at
21 det er spesielt viktig at vi har en god avløser ordning for bønder. At det da er viktig å se på
22 avløsning på to ulike måter. Det ene er ferie og fritidsavløsning, som for eksempel
23 helgeavløsning. Det andre er periodevis bistand i spesielt travle perioder. Ordningen i dag er
24 slik at den omfatter ikke bare selve fjøsavløsingen, men også avløsninger på oppgaver
25 tilknyttet gårdsdriften. Altså du kan bruke tilskuddet til avløsning i travlere perioder. Men
26 både selve fjøsavløsninga og avløsning i travle perioder sees under samme pott penger, med
27 samme tak. Selv om ordningen differensierer ut fra størrelse på bruk, antall dyr, areal og
28 lignende. Så tar den ikke for seg hvor mange man er om arbeidsoppgavene på de ulike
29 brukene. Senterungdommen mener at ordningen må ta innover seg både behovet for ferie
30 og fritid for bønder, men også travle perioder. Slik ordningen er i dag kan du for eksempel
31 være en ung bonde som har mistet foreldre og da bruker alt av avløser tilskudd på avløsning
32 i travle perioder og da står igjen med ingen ferie og fritidsavløsning. Begge disse formene for
33 avløsning er viktig for bønders psykiske og fysiske helse.

34
35 Senterungdommen vil:

- 36 • Øke ung bonde tilskuddet til innovasjon Norge
- 37 • Se på muligheten for en større deling av avløser tilskuddet i
- 38 • Ferie og fritidstilskudd 2) Avløsning ved travlere perioder
- 39 • Jobbe for økt interesse for jobben som avløser

40
41 Kilder:

42 <https://www.ssb.no/jord-skog-jakt-og-fiskeri/statistikker/stjord>

43
44 https://ruralis.no/wp-content/uploads/2018/10/r7_18-trender-i-norsk-landbruk-2018--et-landbruk-i-ending-a--zahl-thanem-e-m--fuglestad-og-j--vik-.pdf

45
46

47 <https://www.landbruksdirektoratet.no/no/produksjon-og->
48 [marked/velferdsordninger/avlosning-ved-ferie-og-fritid/avl%C3%B8sning-ved-ferie-og-](https://www.landbruksdirektoratet.no/no/produksjon-og-marked/velferdsordninger/avlosning-ved-ferie-og-fritid/avl%C3%B8sning-ved-ferie-og-)
49 [fritid#maa-kunne-dokumentere-faktiske-utgifter-til-avloesing](https://www.landbruksdirektoratet.no/no/produksjon-og-marked/velferdsordninger/avlosning-ved-ferie-og-fritid/avl%C3%B8sning-ved-ferie-og-fritid#maa-kunne-dokumentere-faktiske-utgifter-til-avloesing)
50
51 Sendt inn av; Dorthea Elverum